

ΑΡΧΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ (Α΄ Γενικού Λυκείου)
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6ο : ΤΟ ΧΡΗΜΑ

Απαντήσεις στις ερωτήσεις – ασκήσεις του τετραδίου εργασιών

ΑΣΚΗΣΗ 1

A	Σ	B	Σ	Γ	Λ	Δ	Λ	E	Σ	ΣΤ	Λ	Z	Σ
H	Λ	Θ	Σ	I	Σ	ΙΑ	Σ						

ΑΣΚΗΣΗ 2

2.1	δ	2.2	γ	2.3	γ	2.4	δ	2.5	β
------------	---	------------	---	------------	---	------------	---	------------	---

ΑΣΚΗΣΗ 3

Οι σωστές αντιστοιχίσεις είναι : 1 – δ 2 – α 3 – δ,ε 4 – γ 5 – β

ΑΣΚΗΣΗ 4

4.1 Το χρήμα είναι μέτρο της αξίας των εμπορευμάτων, μέσο πληρωμών και μέσο αποταμίευσης.

4.2 Το πιστωτικό χρήμα μπορεί να πάρει δύο διαφορετικές μορφές: τη μορφή της επιταγής και τη μορφή της συναλλαγματικής.

4.3 Τα δάνεια που χορηγούν οι Τράπεζες στους καταναλωτές διακρίνονται σε δύο βασικές κατηγορίες: Στα στεγαστικά δάνεια, τα οποία χρησιμοποιούνται για την αγορά οικοπέδου, σπιτιού ή για το κτίσιμο νέας κατοικίας, και στα καταναλωτικά δάνεια, τα οποία χρησιμοποιούνται για την αγορά επίπλων, συσκευών ή άλλων καταναλωτικών ειδών. Ένα είδος καταναλωτικού δανείου είναι και το δάνειο για την αγορά αυτοκινήτου.

4.4 Το άτομο που καταθέτει τις αποταμιεύσεις του σε μια τράπεζα έχει δύο βασικά πλεονεκτήματα. Πρώτον, εξασφαλίζει τα χρήματά του από μια απώλεια (κλοπή, φυσική καταστροφή κ.τ.λ.), εφόσον η τράπεζα εγγυάται με την αξιοπιστία της τα χρήματα των καταθετών. Δεύτερον, κερδίζει ένα χρηματικό ποσό, τον τόκο, που είναι η αμοιβή που του δίνει η τράπεζα επειδή καταθέτει σ' αυτήν τα χρήματά του. Το μέγεθος του τόκου εξαρτάται από το χρηματικό ποσόν που καταθέτουμε, το χρόνο που μένει το χρηματικό αυτό ποσόν στην τράπεζα και το επιτόκιο, που είναι η ετήσια απόδοση κατάθεσης αξίας 100 Ευρώ.

4.5 Στο χρηματιστήριο γίνονται συναλλαγές για μετοχές αλλά και για ομόλογα, δηλαδή δανειακούς τίτλους του δημοσίου ή μεγάλων δημοσίων επιχειρήσεων.

ΑΣΚΗΣΗ 5

5.1 Τα προβλήματα που αντιμετωπίζουμε όταν προσπαθούμε να ανταλλάξουμε εμπόρευμα με εμπόρευμα είναι:

- Πρώτον, η δυσκολία να βρούμε τον κατάλληλο συναλλασσόμενο που να ενδιαφέρεται για το δικό μας εμπόρευμα και εμείς για το δικό του.
- Δεύτερον, η πιθανή αδιαιρετότητα του ενός ή και των δύο εμπορευμάτων, η δυσκολία, δηλαδή, να διαιρεθούν τα εμπορεύματα σε επιμέρους τμήματα που να επιτρέπουν την ανταλλαγή.
- Τρίτον, το ότι κάθε εμπόρευμα έχει τόσες ανταλλακτικές αξίες όσα υπόλοιπα εμπορεύματα υπάρχουν, γεγονός που δημιουργεί σύγχυση στους συναλλασσόμενους.

5.2 • Πρώτον, πρέπει να είναι κοινώς αποδεκτό, δηλαδή αποδεκτό από όλους τους συναλλασσόμενους, από το σύνολο του πληθυσμού.

• Δεύτερον, η ανταλλακτική του αξία πρέπει να είναι τόση, ώστε να εξυπηρετεί τις περισσότερες συναλλαγές που γίνονται καθημερινά. δεκαχίλιαρο.

Τρίτον, δεν πρέπει να υπόκειται σε ταχεία φυσική φθορά ή σε αλλοίωση.

Τέταρτον, το χρήμα θα πρέπει να υποδιαιρείται σε μικρότερες μονάδες, ώστε να καλύπτει όλες τις πιθανές συναλλαγές.

5.3 Ο ρόλος της Κεντρικής Τράπεζας περιορίζεται:

- Στη διατήρηση καταθέσεων των εμπορικών τραπεζών (υποχρεωτικά ταμειακά διαθέσιμα).
- Στον έλεγχο του διατραπεζικού δανεισμού (δάνεια μεταξύ τραπεζών).
- Στη ρύθμιση του βασικού επιτοκίου και των κανόνων χορήγησης των δανείων από τις εμπορικές τράπεζες προς τους ιδιώτες.
- Στη ρύθμιση της τιμής του συναλλάγματος (ισοτιμία νομίσματος έναντι των νομισμάτων άλλων χωρών).
- Αποτελεί τον τραπεζίτη του δημοσίου. Ο κύριος ρόλος της Κεντρικής Τράπεζας είναι, πέρα από τη ρύθμιση του νομισματικού και πιστωτικού συστήματος, ότι αναλαμβάνει την τελική συγκέντρωση των δημοσίων εσόδων και την εκτέλεση των δημοσίων δαπανών.

5.4 Περιεκτικό είναι το χρήμα που στις λειτουργίες του ως μέσον συναλλαγών και ως μέτρο της αξίας των εμπορευμάτων έχει αξία ίση με την εμπορευματική του αξία. Περιεκτικό χρήμα ήταν όλα τα είδη και προϊόντα που έχουν χρησιμοποιηθεί ως χρήμα και τα οποία έχουν χρήσεις άλλες από εκείνες του χρήματος. Περιεκτικό χρήμα ήταν τα βόδια, το χρυσάφι ή οποιοδήποτε άλλο αντικείμενο κατανάλωσης.

Παραστατικό είναι το χρήμα του οποίου η αναγραφόμενη αξία αντιστοιχεί σε αξία μεγαλύτερη από την αξία του υλικού που το αποτελεί. Χαρακτηριστικό παράδειγμα παραστατικού χρήματος είναι τα χαρτονομίσματα και τα κέρματα. Η κυκλοφορία του παραστατικού χρήματος είναι γεγονός των νεότερων χρόνων του πολιτισμού. Προϋποθέτει την ύπαρξη μιας πλήρως εμπορευματικής οικονομίας, μεγάλο αριθμό συναλλαγών και υψηλό καταμερισμό της εργασίας, καθώς και εμπιστοσύνη των συναλλασσομένων ότι ο εκδότης του παραστατικού χρήματος εγγυάται πλήρως την αναγραφόμενη αξία.

5.5 Στην αρχαιότητα το μεταλλικό χρήμα ήταν ιδιαίτερα διαδεδομένο: στην Αρχαία Αίγυπτο χρησιμοποιούσαν νομίσματα από χαλκό, στη Σπάρτη από σίδηρο, στη Ρώμη από ορείχαλκο. Παράλληλα ήταν σε χρήση νομίσματα από πολύτιμα μέταλλα, από χρυσό και άργυρο, τα οποία τελικώς επικράτησαν λόγω ορισμένων φυσικών ιδιοτήτων τους. Τα πολύτιμα μέταλλα χρησιμοποιήθηκαν γιατί:

- αποτελούν εμπόρευμα περιζήτητο και σπάνιο
- αντιπροσωπεύουν μεγάλη αξία σε μικρό όγκο και βάρος
- δεν αλλοιώνονται, είναι ομοιογενή και διαιρετά.

Ο άργυρος και ο χρυσός χρησιμοποιήθηκαν αρχικά σε ράβδους και στη συνέχεια σε νομίσματα με τη σφραγίδα της πόλης ή του άρχοντα που τα κυκλοφορούσε. Παράλληλα κυκλοφορούσαν νομίσματα από κατώτερα μέταλλα για τις συναλλαγές μικρής αξίας.